

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
15 februari 2022

Eindtermijn
nvt

Onderwerp

Wijziging subsidiebudgetten binnen het Elenaprogramma Duurzame Wijkwarmte ZH voor gemeenten Rijswijk en Schiedam

Advies

1. Vast te stellen verlaging subsidiebudget van Elena-middelen voor gemeente Rijswijk middels bijgevoegde brief.
2. Te wijzigen Uitvoeringsovereenkomst (UOK) Elenaprogramma Duurzame Wijkwarmte middels bijgevoegde Addendum tussen de Provincie en de gemeente Schiedam.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de wijziging van de subsidiebudgetten binnen het Elenaprogramma voor de gemeente Rijswijk en Schiedam.

Aangezien de Commissaris van de Koning, na rechtsgeldige besluitvorming door GS, bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies aan hem een machtiging af te geven aan B. Potjer, gedeputeerde van Energie van de Provincie Zuid-Holland, om de brief naar gemeente Rijswijk en het Addendum van de Uitvoeringsovereenkomst met de gemeente Schiedam, namens de Provincie Zuid-Holland te ondertekenen.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

1. 2020-09-28 door Gemeente Schiedam ondertekende uitvoeringsovereenkomst Europese subsidie ELENA-Programma Duurzame Wijkwarmte in Zuid-Hollandse Gemeenten (A000423112)
2. Getekende uitvoeringsovereenkomst DuWijZH-ELENA PZH-Rijswijk
3. 2022-01-24 Advies E Den Draak melding Gemeente Rijswijk wijziging maximale financiële inzet voorbereidende werkzaamheden Elena-programma Duurzame Wijkwarmte (A000427468)
4. Addendum bij Uitvoeringsovereenkomst Schiedam
5. GS brief Wijziging Elenaovereenkomst gemeente Rijswijk (DOS-2015-0005387)
6. Machtiging CdK Potjer Addendum UOK Schiedam

1 Toelichting voor het College

Sinds 1 oktober 2020 heeft de provincie de beschikking over de Elena subsidie “Duurzame Wijkwarmte PZH” (DuWijZH) van € 2,7 miljoen. Dit geld wordt in tranches ter beschikking gesteld te behoeve van de voorbereidende werkzaamheden om minimaal € 60 miljoen aan investeringen te doen in woningisolatie, duurzame energie (warmte)-bronnen en de benodigde infrastructuur in Zuid Hollandse wijken. Met deze subsidie kan het programma worden uitgevoerd dat is ontwikkeld op verzoek van en in samenspraak met 9 gemeenten: Alphen aan de Rijn, Den Haag, Gorinchem, , Katwijk, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam, Zoeterwoude en Zwijndrecht.

Omdat de Europese Investeringsbank (EIB) één aanspreekpunt wil hebben, neemt de provincie de rol op zich als penvoerder, coördinator, contractant en centrale rapporteur. De provincie heeft dit contract inhoudelijk en juridisch beoordeeld en doorvertaald naar een Uitvoeringsovereenkomst met de gemeenten. De subsidie brengt met zich mee dat er verplichtingen zijn. Deze zijn evenwichtig verdeeld tussen de provincie en de gemeenten naar ieder zijn eigen verantwoordelijkheid. De provincie zorgt voor een adequate Uitvoeringsorganisatie en de gemeenten zijn verantwoordelijk voor de juiste besteding van projectrapportages over de subsidie en de daaraan verbonden investeringen.

Met elke gemeente is afzonderlijk een Uitvoeringsovereenkomst (UOK) gesloten. Het doel van deze overeenkomst is om de wederzijdse verplichting vast te leggen en de provinciale ondersteuning en samenwerking met de gemeente daarmee op de juiste wijze vorm te geven in de uitvoeringsfase.

Wijzigen van verdeling inzet Elena-middelen voor de gemeenten Rijswijk en Schiedam

Het Elena-programma biedt de mogelijkheid om als daar -door wijzigingen in de projecten van de deelnemende gemeenten- ruimte voor ontstaat, wijziging over inzet van middelen onderling de projecten door te voeren.

Gemeente Rijswijk heeft aangegeven dat de te verwachte investeringen, die in aanmerking kunnen komen voor Elena-subsidie, voor 20 oktober 2023 lager zullen uitvallen. Dit heeft impact op het te besteden subsidiebudget. Op 18 januari 2022 heeft de gemeente Rijswijk daarom per brief laten weten het subsidiebudget te willen laten halveren naar € 1,5 ton. Helder verhaal van de gemeente en het verzoek om middels bijgevoegde brief akkoord te gaan met deze verlaging.

Voor de gemeente Schiedam ligt dit anders en staan er tot eind 2023 juist grote investeringen op het programma (€ 12 mln euro). Op het gebied van inzet communicatie en participatie in de wijk is de gemeente echter dringend op zoek naar extra middelen. Tijdens het bestuurlijk overleg tussen wethouders Van Laan en Ruseler met onze gedeputeerde de heer Potjer is het verzoek binnengekomen om te kijken naar mogelijkheden om het subsidiebudget van de gemeente Schiedam te verhogen. Het ‘vrijgekomen’ budget bij Rijswijk, kan (intern via de Uitvoeringsorganisatie Elenaprogramma DuWijZH) overgeheveld worden naar het budget van Schiedam. Voorstel om middels bijgevoegde Addendum bij de Uitvoeringsovereenkomst akkoord te gaan met de wijziging van het subsidiebudget voor de gemeente Schiedam.

Financieel en fiscaal kader

De ELENA-subsidie (in totaal € 3 miljoen euro) kan niet worden doorgezet naar de gemeenten, daarom dient de provincie de subsidie te besteden en financieel te verantwoorden. Er is een Uitvoeringsorganisatie opgezet door de provincie voor dit Elena programma. Deze managen de inkoop van de diensten alsmede de betalingen met in achtneming van de wettelijke en provinciale regels en de benodigde formaliteiten.

Per wijk is vastgesteld dat er maximaal € 300.000,- aan opdrachten voor ondersteuning verstrekt kan worden. In het financieel overzicht van het Elenaprogramma zal € 150.000 van het subsidiebudget van gemeente Rijswijk overgeheveld worden naar het te besteden budget van de gemeente Schiedam.

Zowel de kosten voor de programmacoördinatie, € 200.000 in kind als een eigen bijdrage van €300.000 zijn opgenomen in de vastgestelde begroting 2020 van ambitie 3: Schone Energie voor iedereen, paragraaf 3.2.2. Deze gelden zullen worden besteed in de periode Q3-2020 t/m Q3-2023.

Met de gemeente Rijswijk en Schiedam zijn in 2020 individuele Uitvoeringsovereenkomsten aangegaan. Hierin staat dat de gemeente een proportionele terugbetalingsverplichting heeft in het geval de investeringen niet (of niet volgens de voorwaarden) worden gerealiseerd. Hiermee zijn de financiële risico's voor de provincie beperkt tot de administratieve afhandeling en een goede programma coördinatie.

Juridisch kader

Voor het verkrijgen van de ELENA-subsidie heeft de EIB een contract afgesloten met de provincie. De voorwaarden die de EIB stelt zijn bekend. De belangrijkste hiervan is de terugbetalingsverplichting van de subsidie als deze niet leidt tot investeringsbeslissingen binnen 3 jaar. D.w.z. dat er (als gevolg van de gesubsidieerde voorbereidingswerkzaamheden) fysieke maatregelen zijn uitgevoerd in opdracht van de partijen, betrokken bij de gemeentelijke projecten. Eveneens als, binnen bepaalde kaders, tot uitvoering van die investeringen is besloten. De projecten tot uitvoering brengen, is primair een zaak waar de gemeenten grip op hebben en verantwoordelijk voor zijn. Zij dienen elk een goed projectmanagement te voeren. Daarom zijn er met de gemeenten individueel Uitvoeringsovereenkomsten gesloten.

Met het ondertekenen van de brief naar gemeente Rijswijk en het Addendum van de Uitvoeringsovereenkomst met de gemeente Schiedam worden juridische verplichtingen aangegaan. De overige verplichten uit de Uitvoeringsovereenkomsten blijven ook na ondertekening van de brief en het Addendum van kracht.

Aangezien de Commissaris van de Koning, na rechtsgeldige besluitvorming door GS, bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies aan hem een machtiging af te geven aan B. Potjer, gedeputeerde van Energie van de Provincie Zuid-Holland, om de Addenda van de Uitvoeringsovereenkomst met de gemeenten Rijswijk en Schiedam, namens de Provincie Zuid-Holland te ondertekenen.

2 Voorafgaande besluitvorming

- December 2019: met de betrokken gemeenten is de intentie uitgesproken om de subsidieaanvraag definitief in te dienen bij de EIB, waarvoor intentieverklaringen zijn ondertekend.
- Op 27 april 2020 is met goedkeuring van GS een definitieve subsidieaanvraag ingediend bij de EIB.
- Op 28 september 2020: GS akkoord met het afsluiten van contract met EIB en aangaan van UOK met negen gemeenten.
- Op 21 november 2021 heeft GS ingestemd met wijziging deelname gemeenten aan het Elena-programma. Gemeente Kaag en Braassem is door het wegvallen van bepaalde investeringen uit het programma gestapt. De gemeente Zwijndrecht is toegetreden tot het programma.

3 Proces

Het ondertekenen van de brief naar gemeente Rijswijk en het Addendum met de gemeente Schiedam kan plaatsvinden in februari. Na ondertekening van het Addendum heeft de gemeente Schiedam 'de beschikking' tot deze extra middelen. Oftewel opdrachten ten behoeve van extra ondersteuning voor Schiedam kan vanaf dat moment officieel door de provinciale Uitvoeringsorganisatie worden verstrekt.

4 Participatie en rolneming

Draagvlakverwerving voor de duurzame warmteoplossingen bij de wijkprojecten is cruciaal om de plannen te kunnen realiseren. Daarom is er bij de subsidie aanvraag van de voorbereidingskosten een substantieel deel (ruim 20%) gecalculeerd door de gemeenten om voorlichting te geven en het verwerven van betrokkenheid. Dit geld zal op een professionele wijze worden besteed om de participatie van inwoners te bevorderen.

De rol van de provincie hierbij is de bewaking van kwaliteit, van de voortgang en van de efficiënte besteding van deze gelden. De gemeenten hebben volgens de afspraken in het Klimaatakkoord, de regierol bij het verwerven van draagvlak omdat zij de lokale situatie het best kennen.

De vorm van draagvlakverwerving of de participatie zal verschillend zijn per wijk. Dat kan variëren van een web-based inventarisatie van voorkeuren, keukentafelgespreken bij de huiseigenaren tot het financieel deelnemen in een lokaal warmteproject.

5 Communicatiestrategie

Er zal geen aparte persmoment georganiseerd worden voor ondertekening van de Addenda. Op de provinciale website staat een info-bulletin over dit programma en de aanpak ervan. Bij de communicatie zal steeds worden aangegeven dat de EIB en de PZH deze wijkaanpak ondersteunen. In de Uitvoeringsovereenkomsten is dit vastgelegd.